

Asia: VN/28631/2021

Lausuntopyyntö työryhmän loppumietinnöstä yrityksen saneerauksesta annetun lain kehittämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tuomioistuinvirasto ottaa lausunnossaan kantaa vain muutosten ehdotettuun voimaantuloajankohtaan sekä siitä aiheutuviin kustannusvaikutuksiin. Mietinnön mukaan ehdotettujen lakien on tarkoitettu tulemaan voimaan kevään 2023 aikana. Mietinnön sivuilla 85 – 86 on arvioitu lainmuutoksista johtuvien tietojärjestelmämuutosten kustannusvaikutuksia. Näissä arvioissa on huomioitu nyt käytössä olevaan Tuomas-järjestelmään tarvittavat muutokset.

Käräjäoikeudet ovat ottaneet AIPA-järjestelmää käyttöön vaiheittain vuodesta 2018 alkaen ja hanke lähestyy nyt loppuaan. Insolvenssiasioiden toiminnallisuudet toteutetaan hankkeen viimeisessä vaiheessa ja niiden käyttöönotto tapahtuu tämän hetkisen arvioin mukaan helmi-maaliskuussa 2023. Insolvenssiasioiden käsittelyn siirtyminen vanhasta Tuomas-järjestelmästä uuteen AIPA-järjestelmän sekä nyt ehdotetun lainmuutoksen voimaantulo osuvat ajallisesti hyvin lähelle toisiaan. Kustannustehokkainta olisi, että vanhaan järjestelmään ei enää tehtäisi muutoksia ja uusi järjestelmä toteutettaisiin suoraan muuttuneen lainsäädännön mukaiseksi. Käytännössä on kuitenkin todennäköisesti toimittava niin, että kummassakin järjestelmässä joudutaan varautumaan lainmuutosta edeltäviin ja sen jälkeisiin menettelytapoihin. Muutokset on toteutettava Tuomas-järjestelmään sen riskin varalta, että AIPA-järjestelmän käyttöönotto jostain syystä lykkääntyisi suunnitellusta. Mikäli AIPAn käyttöönotto insolvenssiasioissa tapahtuu suunnitellusti ja jo ennen nyt ehdotettua lainmuutosta, jäisivät Tuomas-järjestelmään tehdyt muutokset sekä niistä aiheutuneet turhiksi. Joka tapauksessa selvää on, että Tuomas-järjestelmään tehtävät muutokset jäävät käyttöiltään lyhyiksi AIPAn pian korvattaessa sen.

Riskienhallinnan kannalta muutoksiin on kuitenkin välttämätöntä varautua molemmissa järjestelmissä, huolimatta siitä, että tästä aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia. Muutokset on myös välttämätöntä toteuttaa riittävän ajoissa, jotta niiden toimivuus voidaan varmistaa testauksella.

Lisäksi Tuomioistuinvirasto kiinnittää huomiota siihen, että tuomioistuinlaitoksen perusrahoituksen puutteellisuuden vuoksi kaikkien tuomioistuinten toimintaan jollakin tapaa vaikuttavien lainsäädäntöuudistusten vaikutusten arviointi ja seuranta ovat ensiarvoisen tärkeitä. Vaikka yksittäisen uudistuksen arvioitaisiin lisäävän tuomioistuinten työmäärää vain vähän, on otettava huomioon, että uudistusten tosiasialliset vaikutukset saattavat poiketa merkittävästikin arvioidusta. Lisäksi tulisi kiinnittää huomioita useiden uudistusten kokonaisvaikutuksiin. Varsin usein yksittäisen uudistuksen arvioidaan vaikuttavan tuomioistuinten työmäärään ja resurssitarpeisiin vain vähän. Tällöin jää usein huomaamatta, että useiden eri aikoina toteutettujen yksittäisten uudistusten kokonaisvaikutus saattaa olla varsin huomattava. Tuomioistuinlaitoksen niukasta perusrahoituksesta johtuen useat pienetkin tuomioistuinten työmäärää lisäävät uudistukset kuormittavat tuomioistuimia tosiasiallisesti merkittävästi ja pidentävät tuomioistuinten käsittelyaikoja entisestään.

Jaakkola Riku
Tuomioistuinvirasto

Grönqvist Inka
Tuomioistuinvirasto